

Heemkundekring "Tilborch"

College van Burgemeester en Wethouders
van de Gemeente Tilburg
Postbus 90155
5000 LH Tilburg.

Tilburg 10 augustus 2016.

Betreft: aanvraag gemeentelijke monumentenstatus
Stadskantoor 1 Tilburg.

Geacht College,

Hierbij verzoeken

Stichting Cuypersgenootschap
Erfgoedvereniging Heemschut
Heemkundekring Tilborch

om het gebouw Stadskantoor 1, Stadhuisplein 130 Tilburg conform Monumentenverordening gemeente Tilburg aan te wijzen tot gemeentelijk monument.

Het Stadskantoor 1 is in 1971 naar een ontwerp van het Rotterdamse architectenbureau Kraaijvanger (Evert en Herman Kraaijvanger en Chris Knol als uitvoerend projectarchitect) gebouwd. Burgemeester Becht was degene die de voorkeur gaf aan dit moderne architectenbureau, boven traditioneel werkende architecten uit die tijd.

Het Stadskantoor 1 vormt een ensemble met het aangrenzende paleis, gebouwd voor koning Willem II. Het gebouw valt op door zijn formaat, kleur en strakke vormgeving en is markant gepositioneerd aan de zuidelijke kant van de binnenstadsring. Het voormalige paleis kreeg na de bouw van het kantoor een representatieve functie.

De bouw van het Stadskantoor 1 maakte deel uit van een totaalplan dat eind jaren zestig hier gestalte kreeg en dat Tilburg zou voorzien van een nieuw stadshart.

Het Stadskantoor 1 is een strak ontworpen modern gebouw met een zwarte spiegelende gladde granieten huid, overtuigend geplaatst naast en achter het witte romantische paleis van 1849. Het domineert, ondanks zijn omvang, het paleis niet en dat was ook de opdracht.

Het gebouw is ontworpen voor zijn functie als stadskantoor, toegankelijk en transparant, met een duidelijk horizontale geleiding. Er is sprake van drie bouwvolumes, ieder met een eigen

functie. De hoogbouw voor de gemeenteambtenaren, de laagbouw achter het paleis voor het publiek en de laagbouw aan de westzijde voor het bestuur.

Het gebouwenensemble van stadhuis, paleis, rechtbank, kerk en schouwburg vormen tezamen een agora, een forum, een stadshart, uniek in Nederland.

Voor de omgeving van het paleis en het stadskantoor werden landschapsarchitect Pieter Buys en omgevingskunstenaar Joop Beljon door de Kraaijvangers ingeschakeld. De monumentale fontein op het voorplein van het paleis en deabri's aan de Paleisring zijn van de hand van Beljon en het groen en de bomenpartijen rond het paleis zijn van Buys. Het plein moest net als het stadskantoor een democratische uitstraling krijgen. Het paleis moest ontsloten worden voor de stad en geen plechtigheid en gezag uitstralen.

De architecten hebben ook voor veel kunst in het Stadskantoor 1 gezorgd. Voor het aubadebalkon aan de pleinkant ontwierp Hans Claesen een marmeren sierrand. De overige kunstwerken zijn grotendeels integraal in het gebouw opgenomen. Het gebouw is zelf, inclusief de kunst in en aan het gebouw, tot op heden relatief ongeschonden en toont daarmee nog steeds de 'grandeur' van het oorspronkelijke ontwerp.

Voor verdere beschrijving van het gebouw verwijzen wij u graag naar het in uw opdracht in 2015 uitgevoerde Cultuur Historisch Onderzoek van Steenhuis Meurs.

Ook in het in uw opdracht gemaakte Stoa-rapport van 2006 wordt door de opstellers Léon van Meijer en Pauline Opmeer het Stadskantoor 1 als toonbeeld van de wederopbouwarchitectuur in de gemeente Tilburg genoemd: 'toppers' die in ieder geval in aanmerking komen voor bescherming als monument.

Ook naar de uitgebreide beschrijving van dit toonbeeld verwijzen wij u graag naar dat rapport. Wij citeren uit dit rapport de volgende passage:

"Het stadskantoor heeft cultuurhistorische waarde als een van de bijzondere culminatiepunten uit de vroeg naoorlogse reconstructieplannen die de Tilburgse binnenstad grootstedelijke allure moest verlenen. De stedenbouwkundige betekenis komt tot uitdrukking in de functioneel heldere opdeling in drie samenhangende bouwvolumes, de prominente situering in het cultureel en bestuurlijk hart van de stad op het snijpunt van twee pleinen en de kantoortoren als beeldbepalend landmark. Kenmerkend voor het nieuwe gebouwtype van het stadskantoor is de functioneel-zakelijke vormgeving. Door de orthogonale opengewerkte bouwmassa's, de geometrische gevelcomposities, de bijzondere aandacht voor de gevelbekleding en de integratie van beeldende kunst is het kantoor representatief voor het oeuvre van het landelijk bekende bureau Kraaijvanger."

Wij zijn graag bereid het bovenstaande verzoek nader toe te lichten.

Hoogachtend,
Namens de besturen van de
Stichting Cuypersgenootschap
Erfgoedvereniging Heemschut
Heemkundekring Tilborch

Henk Veltmeijer
Voorzitter Heemkundekring Tilborch.
Hasseltplein 32
5042 AB Tilburg
veltmeijer@home.nl
013 4634906.